

Enheten för EU:s handelspolitik

YTTRANDE

2025-12-19

Dnr 2025/01789-2

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast via e-post.

Yttrande över promemorian ”Kompletterande bestämmelser till EU- förordningen om ekodesign”

Er ref. KN2025/01772

Sammanfattning

- Den föreslagna ansvarsfördelningen för marknadskontroll enligt ekodesignförordningen framstår som ändamålsenlig. För att säkerställa en samlad och konsekvent tillämpning bör de berörda myndigheterna ges ett tydligt uppdrag att etablera fasta samverkansrutiner, ta fram gemensam vägledning och säkerställa enhetliga kontaktvägar gentemot företagen.
- Förslaget om språk för EU-försäkran om överensstämmelse är väl avvägt. Kommerskollegium ser språkförslaget som ett viktigt led i att säkerställa att genomförandet av ekodesignförordningen blir både effektivt och handelsunderlättande.
- Frågan om avgifter och kostnadsfördelning bör analyseras med avseende på vilka konsekvenser det kan få för företagens konkurrensvillkor.

1 Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

2 Bedömning

2.1 Ansvaret för marknadskontroll

Kommerskollegium ser positivt på att promemorian anger hur ansvaret för marknadskontroll enligt ekodesignförordningen ska fördelas mellan berörda myndigheter. En sådan ansvarsfördelning, som i huvudsak bygger på respektive

myndighets befintliga sakkompetens och erfarenhet av närliggande regelverk, kan bidra till en effektiv och rättssäker marknadskontroll. Att Energimyndigheten ansvarar för produkter kopplade till energirelaterade ekodesignkrav, Naturvårdsverket för övriga relevanta produktgrupper samt Kemikalieinspektionen för frågor som rör kemikalie- och ämneskrav framstår som ändamålsenligt.

Kommerskollegium vill samtidigt understryka vikten av väl fungerande samordning och gemensamma arbetsformer mellan de berörda myndigheterna.

Ekodesignförordningen utgör en horisontell ramförordning och de kommande delegerade akterna kan innebära att flera olika typer av krav aktualiseras inom samma produktgrupp. Mot den bakgrunden finns en risk att ansvarsfördelningen mellan marknadskontrollmyndigheterna upplevs som otydlig för de ekonomiska aktörerna om samordningen inte är tillräckligt stark. För att undvika att kontrollen blir fragmenterad eller leder till parallella kontrollspår bör myndigheterna ges ett tydligt uppdrag att etablera fasta samverkansrutiner, ta fram gemensam vägledning och säkerställa enhetliga kontaktvägar gentemot företagen. En samlad och konsekvent tillämpning är central för att marknadskontrollen inte i praktiken ska ge upphov till onödiga administrativa bördor eller friktion i handeln, särskilt för företag som verkar på flera EU-marknader och är beroende av förutsebarhet i marknadskontrollen.

2.2 Språk för EU-försäkran om överensstämmelse

Kommerskollegium bedömer också att promemorians förslag om språk för EU-försäkran om överensstämmelse är väl avvägt. Att försäkran kan lämnas på svenska eller engelska är positivt ur ett handelsperspektiv, eftersom det underlättar för utländska tillverkare och importörer att tillhandahålla korrekta handlingar utan krav på kostsamma översättningar och minskar risken för missförstånd i gränsöverskridande handel. Acceptans av engelska bidrar därmed till att upprätthålla den fria rörligheten på den inre marknaden, samtidigt som marknadskontrollmyndigheternas behov av tillgänglig och begriplig dokumentation tillgodoses. Kommerskollegium ser därför förslaget som ett viktigt led i att säkerställa att genomförandet av ekodesignförordningen blir både effektivt och handelsunderlättande.

2.3 Avgifter och kostnadsfördelning

Om Sverige inför möjligheten att ta ut avgifter för provtagning och undersökningar, samtidigt som andra medlemsländer avstår från detta i samma situationer, finns en risk att företag i Sverige får bära en relativt större ekonomisk börda, vilket i sin tur kan skapa specifika konkurrensnackdelar för de svenska företagen i branschen. Vi anser att denna fråga handlar om att på lämpligt sätt kunna balansera motstående intressen; i detta fall å ena sidan företagens självklara intresse av att hålla nere sina kostnader och minimera den administrativa bördan och å andra sidan det allmänna intresset att beakta resurseffektivitet generellt. Mot denna bakgrund anser Kommerskollegium att frågan om avgifter och kostnadsfördelning bör analyseras, särskilt med hänsyn till hur andra medlemsstater avser att tillämpa förordningen och vilka konsekvenser det kan få för företagens konkurrensvillkor.

2.4 Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535¹ och WTO:s TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

2.4.1 Anmälan enligt direktiv (EU) 2015/1535

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bland annat krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Tekniska föreskrifter innefattar även kontrollprocedurer (förfaranden för bedömning av överensstämmelse).

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³

Avseende det föreslagna språkravet i 3 § *Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om ekodesign* kan följande framhållas. Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴ Under förutsättning att förslaget utgör ett sådant genomförande, så behöver det inte anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535. Som kollegiet förstår det följer kravet som ställs av harmoniserad EU-lagstiftning. Kommerskollegium vill dock erinra om vikten av en proportionalitetsbedömning vid införandet av sådana krav. I en sådan bedömning ska en avvägning göras av kravens ändamålsenlighet och nödvändighet gentemot dess eventuella handelshindrande effekter. Som framhållits ovan är det Kommerskollegiums uppfattning att promemorians förslag om språk för EU-försäkran om överensstämmelse är väl avvägt.

2.4.2 Anmälan enligt WTO:s TBT-avtal

Förslaget om språket i en EU-försäkran om överensstämmelse är vidare anmälningspliktigt enligt WTO:s TBT-avtal om det har en väsentlig inverkan på handel mellan WTO-medlemmar. Kollegiet överlåter till Regeringskansliet att göra bedömningen av om förslagen bör anmälas, beroende på om förslaget väsentligen kan inverka på internationell handel. Vid osäkerhet rekommenderar Kommerskollegium en anmälan enligt TBT-avtalet av transparens skull.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

Ärendet har avgjorts av enhetschef Agnès Courades Allebeck i närvaro av ämnesråd Åsa Sandström, föredragande. Även utredarna Iness Hadji, Anders Karlsson, Ulrika Sanded och Olivia Schulze-Lecerf har deltagit i den slutliga handläggningen.

Stockholm som ovan

Agnès Courades Allebeck

Enhetschef

Åsa Sandström

Ämnesråd